

Saarna Timoteuksen Jumalanpalvelusyhteisön messussa

4. paastonajan sunnuntai - *Laetare, Elämän leipä*

virret: 475, 59, 205:1-7, 224, 324:5-6, 451

Ja muista kaikki, mitä on tapahtunut sillä tiellä, jota Herra, sinun Jumalasi, näinä neljänäkymmenenä vuotena on sinua kuljettanut erämaassa nöyryyttääkseen sinua ja koetellaksensa sinua ja tietääksensä, mitä sinun sydämessäsi on: tahdotko noudattaa hänen käskyjensä vai etkö. Hän nöyryytti sinua ja antoi sinun nähdä nälkää, ja hän antoi sinulle mannaa syödä, jota et ennen tuntenut ja jota eivät isäsikään tunteneet, opettaaksensa sinut ymmärtämään, että ihminen ei elä ainoastaan leivästä, vaan että hän elää jokaisesta sanasta, joka Herran suusta lähtee. (5. Mooseksen kirja 8:2–3)

Sillä minä en tahdo, veljet, pitää teitä tietämättöminä siitä, että isämme olivat kaikki pilven alla ja kulkivat kaikki meren läpi ja saivat kaikki kasteen Moosekseen pilvessä ja meressä ja söivät kaikki samaa hengellistä ruokaa ja joivat kaikki samaa hengellistä juomaa. Sillä he joivat hengellisestä kalliosta, joka heitä seurasi; ja se kallio oli Kristus. Mutta useimpiin heistä Jumala ei mielistynyt, koskapa he hukkuivat erämaassa. Tämä tapahtui varoittavaksi esimerkiksi meille, että me emme pahaa himoitsisi, niinkuin he himoitsivat. (1. Kor 10:1–6)

Sen jälkeen Jeesus meni Galileaan, se on Tiberiaan, järven tuolle puolelle. Ja häntä seurasi paljon kansaa, koska he näkivät ne tunnusteet, joita hän teki sairaille. Ja Jeesus nousi vuorelle ja istui sinne opetuslapsinensa. Ja pääsiäinen, juutalaisten juhla, oli lähellä. Kun Jeesus nosti silmänsä ja näki paljon kansaa tulevan tykönsä, sanoi hän Filippukselle: "Mistä ostamme leipää näiden syödä?" Mutta sen hän sanoi koetellakseen häntä, sillä itse hän tiesi, mitä aikoi tehdä. Filippus vastasi hänelle: "Eivät kahdensadan denarin leivät heille riitäisi, niin että kukin saisi edes vähän". Niin toinen hänen opetuslapsistansa, Andreas, Simon Pietarin veli, sanoi hänelle: "Täällä on poikanen, jolla on viisi ohraleipää ja kaksi kalaa, mutta mitä ne ovat näin monelle?" Jeesus sanoi: "Asettakaa kansa aterioimaan". Ja siinä paikassa oli paljon ruohoa. Niin miehet, luvultaan noin viisituhatta, laskeutuivat maahan. Ja Jeesus otti leivät ja kiitti ja jakeli istuville; samoin kaloistakin, niin paljon kuin he tahtoivat. Mutta kun he olivat ravitut, sanoi hän opetuslapsillensa: "Kootkaa tähteeksi jääneet palaset, ettei mitään joutuisi hukkaan". Niin he kokosivat ne ja täyttivät kaksitoista vakkaa palasilla, mitkä olivat viidestä ohraleivästä jääneet tähteeksi niiltä, jotka olivat aterioineet. Kun nyt ihmiset näkivät sen tunnusteon, jonka Jeesus oli tehnyt, sanoivat he: "Tämä on totisesti se profeetta, joka oli maailmaan tuleva".

Kun nyt Jeesus huomasi, että he aikoivat tulla ja väkisin ottaa hänet, tehdäkseen hänet kuninkaaksi, väistyi hän taas pois vuorelle, hän yksinänsä. (Joh 6:1–15)

Armo teille ja rauha Meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta!

Herätyskokous vuorella

Etsikää ennen kaikkea Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskasta tahtoaan, niin Jumala kyllä pitää huolen teidän jokapäiväisestä leivästäne. Muun muassa tätä Jeesuksen vuorisarnan opetusta opetuslapset olivat julistaneet sillä lähetysmatkalla, jolle Jeesus oli heidät aikaisemmin lähettänyt. Nyt opetuslapset olivat palanneet, ja ainakin Galileanjärven ympäristössä sanoma oli otettu vastaan. Julistus ja ihmeteot olivat synnyttäneet innokkaan perässäkulkijoiden joukon, joka halusi päästä näkemään Jeesusta ja kuulemaan hänen puhettaan. Mutta miten oli käynyt läheteille itselleen, apostoleille? Markuksen mukaan "ihmisiä tuli ja meni koko ajan, eivätkä opetuslapset ehtineet edes syödä." (Mark 6) Tässä tilanteessa Jeesus päätti järjestää hiljaisuuden reititin: "Tulkaa te yksinäisyyteen, autioon paikkaan, ja levähtäkää vähän." Näin Herra tahtoi pitää huolen, että nämä Jumalan valtakunnan julistajat eivät uupuisi kesken matkan.

Tuhatpäinen seuraajajoukko ei kuitenkaan tahtonut päästää Jeesusta ja apostoleja näkyvistään. Kun seurueen vene karrattiin aution paikan rantaan, oli juoksujalkaa rantoja pitkin paikalle rientänyt joukko jo odottamassa eläväksi tekeviä sanoja ja ihmeitä. Markus kertoo, että kun Jeesus veneestä noustessaan näki kaikki nämä ihmiset, hänen tuli heitä sääli, sillä he olivat kuin lammaslauma paimenta vailla. Niin-

pä “Jeesus alkoi opettaa ja puhui heille pitkään.” (Mark 6:34) Luukas kertoo Jeesuksen parantaneen myös sairaita.

Tulikohan opetuslapsilla pitkän päivän aikana missään vaiheessa mieleen, että puhuiko Jeesus vain lämpimikseen kaikkien elämän tarpeiden täyttymisestä niille, jotka etsivät ensin Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskasta tahtoaan? Retken piti olla levähtämistä autiossa paikassa, mutta nyt he olivatkin keskellä valtavaa herätyskokousta ilman eväitä edes itselleen.

Miten Herra pitää huolen tämän suuren joukon jokapäiväisestä leivästä? Seuraa ihme, joka on niin tärkeä ja keskeinen, että kaikki evankelistat kertovat siitä evankeliumeissaan. Tästä ihmeestä me nostamme nyt kolme yksityiskohtaa.

1. Jeesus näkee ihmisten nälän

Kun Jeesus nosti silmänsä, ja näki paljon kansaa tulevan tykönsä, hän sanoi Filippukselle: “Mistä ostamme leipää näiden syödä?” Kun Jeesus katsoo suurta joukkoa joka pyrkii hänen luoksensa, hänen ensimmäinen ajatuksensa ei ole: Katsokaa, miten suosittu minä olen! Menkää äkkiä laskemaan, miten suuri joukko minua oli tänään kuulemassa! Menkää pian keräämään kolehti tältä joukolta! Jeesus ei tullut perustamaan fan clubia tai keräämään mahdollisimman suurta asiakasrekisteriä. Hän tuli etsimään kadonneita, parantamaan sairaita, pelastamaan syntisiä ja ruokkimaan nälkäisiä. Siksi hänen ensimmäinen kysymyksensä on: Miten nämä kaikki nälkäiset vatsat ja sielut ruokitaan?

Kun Jeesus katsoo tätä meidän joukkoamme, hän ei ajattele: siinäpä minulla vireä seurakunta. Kylläpä heistä tulee hyviä evankelistoja ja taitavia lähetystyöntekijöitä! Ei. Hän miettii meidät nähdessään, mitä meistä itsekukin tarvitsee elääkseen, mikä on meidän nälkämme ja miten hän sen ravitsee. Hän ajattelee niin kuin paimenen kuuluukin ajatella - lampaan parasta, ei siitä saatavaa hyötyä. Mikä siis on se sinun nälkäsi, jonka sinä tahdot Jeesukselle paljastaa ja johon pyydät hänen apuaan?

Jos me nyt opettelisimme katselemaan tätä maailmaamme Jeesuksen silmillä, mitä me näkisimme vaikkapa lauantain ruuhkassa Oulun keskustassa tai Zeppeliinin ostoskeskuksessa? Arkisen ikäviä maallisia ihmisiä, jotka eivät tiedä eivätkä ansaitsekaan tietää Jumalan valtakunnasta yhtään mitään? Ihmisiä, jotka meidän pitäisi käännyttää ja saada tulemaan uskoon omalla todistuksellamme? Ihmisiä joiden kanssa emme halua olla missään tekemisissä? Emmekö me voisi nähdä aivan samalla tavalla kuin Jeesus Genesaretinjärven rannassa - Hänen tuli heitä sääli, sillä he olivat kuin lammaslauma paimenta vailla. Emmekö me opettelisi ja pyytäisi Jeesukselta tällaista näkemistä. Että me hänen tapaansa näkisimme lähimmäistemme nälän, uupumuksen ja päämäärättömyyden.

Tila on nyt todettu. Ihmisiä on paljon ja he ovat nälkäisiä. Nyt olisi aika lunastaa lupaukset jokapäiväisestä leivästä niille, jotka nälästä piittaamatta ovat etsineet Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskasta tahtoaan. Tulemme toiseen kohtaan:

2. Jeesus haluaa vastata ihmisten nälkään meidän kauttamme

“Mistä ostamme leipää näiden ihmisten syödä? Jeesus osoittaa sanansa Filippukselle, joka on Betsaidan seudulta kotoisin ja tuntee siksi seudun kylät parhaiten. Filippus joutuu vastaamaan mahdollomaan kysymykseen. Yhden ihmisen ateriaan tarvitaan kolme leipää särpimineen. Rinteessä on pelkästään miehiä viisituhatta, ja naisten ja lasten lukua emme tiedä, mutta voimme olettaa, että kaikkiaan väkeä on helposti ainakin kaksinkertainen määrä. Eihän kukaan näissä pikkukylissä pidä varastoissaan kolmeakymmentätuhatta leipää tai kahtakymmentätuhatta suolakalaa! Ja vaikka ihmeen kaupalla saisimme kerättyä moisen määrän ruokaa, kenenkään rahat eivät riittäisi siitä aiheutuvan laskun maksamiseen! 200 denaarilla, kahdeksan kuukauden palkalla, saisimme vain pienen osan joukosta ruokituksi!

Kovin usein me joudumme toteamaan saman puutteen: Jeesus, meillä ei ole millä auttaa. Nälkäisiä suita on niin paljon enemmän kuin meillä varoja ja voimia. Markuksen mukaan opetuslapset tekevätkin viisaan ehdotuksen: *"Tämä paikka on autio, ja aika on jo myöhäinen; laske heidät luotasi, että he menisivät ympärillä oleviin maataloihin ja kyliin ostamaan itsellensä syötävää"*. (Mark 6:35–36) “Ruokkikoot itse itsensä! Emmehän me voi olla koko maailman nakkikioski!

Mutta Jeesus vastaa: antakaa te heille syötävää. Aivan samalla tavalla hän sanoi myöhemmin Pietarille: *“Ruoki minun*

karitsoitani.” Jeesus tietää, että opetuslapsilla ei ole ruokavarastoja. Silti hän tahtoo vastata tämän maailman nälkään heidän kauttansa. Meidän kauttamme. Mitä ihmettä me voimme tehdä maailman nälän edessä? Mitä ihmettä opetuslapset voivat tehdä viidentuhannen nälkäisen ja väsyneen edessä? Me voimme vain kohottaa tyhjät kätemme rukoukseen: Herra, meillä ei ole ruokaa kaikille näille nälkäisille. Mutta anna sinä leipäsi. Tässä ovat tyhjät kätemme ja vähät eväämme. Jos tahdot, jaa leipäsi meidän kättemme kautta.

Uskon, että apostoli Andreaksessa pilkahtaa usko Jeesuksen jumaluuteen, kun hän tuo Jeesuksen luokse pienen pojan, jolla on eväät mukanaan: Täällä on kyllä pieni poikainen, jolla on viisi leipää ja kaksi kalaa! Ehkäpä sinä, Jeesus voisit tehdä näistä ruokaa koko väenpaljoudelle? Ehkäpä sinä voisit ruokkia koko joukon samalla tavalla kuin profeetta Elisa ruokki sata miestä kahdellakymmenellä leivällä? Pian tuo uskon pilkahdus kuitenkin laimenee ja realismi voittaa: “Mutta mitenpä nämä riittäisivät näin monelle?”

Nyt kysymys kuuluu: Uskotko sinä, että Jeesus voi sinun lahjoillasi ja sinun eväilläsi tehdä mitä tahansa? Uskotko sinä, että Jeesus voi sinun kauttasi rakentaa seurakuntaa, ruokkia nälkäisiä ja pelastaa synnin ja kuoleman valtaan joutuneita? Hän ei tarvitse niinkään itsessään täydellisiä ja hämmästyttävän monilahjaisia ihmisiä. Hän tarvitsee meitä tavallisia ihmisiä ja tahtoo ja voi meille antamallaan pienilläkin lahjoilla rakentaa kirkkoaan ja vastata maailman nälkään. Siksi me voimme sanoa: “Mitäpä nämä olisivat näin monelle MEIDÄN KÄYTÖSSÄMME. Mutta sinun

käytössäsi, Herra, lahjani ja omaisuuteni saa olla korvaamaton osa kokonaisuutta.” Näin me tulemme kolmanteen ja viimeiseen kohtaan joka on:

3. Jeesus murtaa leivän nälkäisille vihreällä niityllä

Jeesus ottaa Andreaksen löydön aivan todesta. Vähättelettä tai edes kommentoimatta lainkaan ruuan määrää, hän sanoo: asettakaa kansa aterioimaan. Kolme neljästä evankelistasta mainitsee tässä kohdassa, että paikassa, jossa ruokkimisihme tapahtui, kasvoi vihreä, rehevä nurmikko, jolle väkijoukko nyt ohjataan istumaan. Miksi nurmikko on niin tärkeä asia? Muistatko, mitä Daavid laulaa nurmikosta? *“Herra on minun paimeneni, ei minulta mitään puutu. Hän vie minut vihreille niityille, hän johtaa minut vetten ääreen, siellä saan levätä.”* (Ps 23) Nurmikko on tässä messiaaninen huutomerkki! *Se Hyvä Paimen* ruokkii nyt laumansa viheriäisillä niityillä.

“Ja Jeesus *otti leivät, kiitti ja jakeli* istuville; samoin kaloistakin niin paljon kuin he tahtoivat.” Jeesuksen käsissä nämä pienet eväät muuttuvat Jumalan valtakunnan yltäkylläiseksi juhla-ateriaksi. Hän, joka antaa jokaiselle siemenelle kasvun, voi enentää myöskin meidän eväämme kaikille niille, joita tahtoo meidän käsiemme kautta ruokkia.

Tässä meillä on esikuva myös ehtoollisateriasta: **Ensiksi** Seurakunta kantaa Jeesuksen opetusta kuunneltuaan Jumalalta saamastaan sadosta osan lahjaksi Jumalalle. Tästä syystä mekin katamme ehtoollispöydän kolehdin keräämisen aikana. On hyvä muistaa ja muistuttaa, että leipä ja

viini eivät ole tulleet jostakin erityisestä kirkollisesta varastosta, vaan ovat meidän kiitosuhrimme, meidän lahjoittamillamme rahoilla ostettua ruokaa. **Toiseksi** Jeesus ottaa vaatimattomat lahjamme, lausuu kiitosrukouksen eli eukaristian ja jakaa leivässä ja viinissä oman totisen ruumiinsa ja verensä apostolisen viran käsien kautta nälkäisille. **Kolmanneksi**, Jeesuksen siunaamasta leivästä riittää kaikille nälkäisille. Kaksitoista apostolia, Uuden Israelin kansan kantaisät keräävät kaksitoista korillista tähteitä. Messiaan pöydässä on ruokaa yltäkylläisesti kaikille kansoille. 100-luvulla kirjoitetussa Apostolisten isien opetuksessa eli Didakheessa ehtoollista kutsutaan samalla sanalla, mitä Jeesus tässä käyttää tähteeksi jääneistä leivän paloista.

Ja siellä kasvoi rehevä nurmi. Ystävä, näetkö sinä, miten tämän kirkon lattia tänäänkin viheriöi tuoretta ruohoa? Kuuletko virvoittavien vetten solinan? Tänäänkin toteutuu nimittäin psalmin 23 lupaus. Kuulethan, miten Hyvä Paimen kutsuu sinua vieraaksi valmistamalleen aterialle viheriöiville niityille ja virvoittavien vetten ääreen. Jeesus kutsuu sinua syömään leipää, johon liittyy lupaus: “Minä olen elämän leipä. se, joka tätä leipää syö, elää ikuisesti. Viimeisenä päivänä minä herätän hänet.” Emmekö me saa luottaa rohkeasti ja iloisin mielin, että Herra, joka näin antaa meille iankaikkisen elämän leipää, pitää varmasti huolta myös meidän jokapäiväisestä leipäannoksestamme! Kun me käymme Messiaan pöytään Jumalan kansan juhla-aterialle, saamme luottaa varmasti siihen, että “myös kaikki tämä sen mukana annetaan.”